ONNULLA DE FEBRIUM DIVISIONE

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,

QUAM

NSENSU GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS GRYPESVALDENSIS,

UT

SUMMOS

IN MEDICINA ET CHIRURGIA

HONORES

RITE ACQUIRAT,

DIE XXIV. SEPTEMBRIS MDCCCXXVII

IN AUDITORIO MAIORI H. A. M. S.

PALAM DEFENSURUS EST

AUCTOR

FRIDERICUS KLOHT,

MINDA - VESTFALUS.

GRYPHIAE,

YPIS F. W. KUNIKE, REG. UNIV. TYPOGR.

Διαπειρα τοι βροτων ἐλεγχος.

PINDAR.

PRAECEPTORI

AESTIMATISSIMO, PIE COLENDO

VIRO

AMPLISSIMO, ILLUSTRISSIMO

A. G. BERNDT,

UTRIUSQUE MEDICINAE DOCTORI,
OFESSORI PUBLICO ORDINARIO, CLINICI
ICI ET OBSTETRICII ATQUE NOSOCOMII
VINCIALIS DIRECTORI, PLURIUM SOCIETA-
TUM DOCTARUM SODALI CETT. CETT.
T. T. DECANO

FAUTORI SUO

HASCE PAGELLAS

PIA GRATAQUE MENTE

D. D. D.

AUCTOR.

Prooemium.

vetufto more haud fpernendo viris, fum-
nedicinae honores appetentibus, unum al-
ıve doctrinae medicae argumentum ex-
ndum et dilucidandum eft, diligentiae et
tionis fpecimen. Sic et nos, ut lauream
comparararemus doctoralem, aliquid ob-
Lectori Benevolo, diu nobiscum volvi-
an adumbrare conaremur materiam, in
medicina difficillimam, cui incubuerant
ım temporum auctores fummi haud pari
fu: morborum videlicet divifionem. Mi-
nobis quidem fiducia melius quid pro-
li, quam illi, quos nominavimus, viri;
nor, quo femper amplexi fumus doctri-
edicas, easque philofophia certisque prin-
ftabilitas, nos impulit, qui tentaremus
s in hac re vires. Aequo hasce pagel-
cipiatis animo, et, fucceffus propofito pa-
i refpondet, ignofcatis, quaefo, Lectores
oli. Meliores meliora dabimus.

Introductio.

Sanitas et aegritudo duae ſunt vitae fo
quarum altera, aegritudo, tot et tam v
complectitur ſtatus, ut difficillima ipſiu
gnitio et diſtinctio foret, niſi ſyſtemata
logica, iam antea conſtituta, nos iuvarent.
tiquisſimis a temporibus omnes, quanti h
viſiones eſſent momenti, intelligebant m
Ipſa verum haec morborum in claſſes
ctio veſtigia tantum perſequi potuit me
circa morborum cauſſas et rationes int
notitiae; qua deficiente, et ipſa per lo
temporis ſpatium inculta manebat.

Medicus, ſicuti naturae curioſus, in
one tantum res percipit externas: ide
morbi cuiuscunque ſigna externa ſ. ſyn
mata primum ſub ſenſum ei cadunt. Tu
mum, quum animum reflectit ad illorum,
videt, ſymptomatum nexum cauſſalem, ce
tenet locum, unde progrediens de morb
aequalitate aut affinitate rectius cogitare
diiudicare poſſit. Hac ab origine ortas
morborum claſſificationes, hiſtoria medi
nos docet.

Quatuor inprimis indaganti ſeſe offerunt
ıenta, quibus innititur morborum diſtin-
: diviſio ſcilicet ſecundum ſymptomata evi-
ia; ſecundum rationem temporis, tum
ıd ſpatium, quo decurrat morbus, tum
ıd typum; ſecundum extenſionem, quam
us eſt in corpore ſtatus aeger et denique
ndum cauſſas, tam praedisponentes quam
ſionales. Ad quorum tria priora praepri-
reſpiciens, quamquam non omnino negli-
cauſſas in dividendis morbis, Hippocrates
em diſtinxit et omnis poſt Hippocratem
e ad Galenum aetas, exceptis nonnullis
lae dogmaticae ſuper morborum natura
ımentis nil valentibus. Hippocrates in in-
bulis iacentem tantum novit medicinam,
obſervationum, quibus nunc abundamus,
enſam ſeriem videre potuit; ideoque haecce
lendi morbos ratio, quamvis imperfecta,
:i hippocraticae plane ſufficiens et congrua
et magno aeſtimabatur.

Primus Aſclepiades Bithynus [1]) morbo-
differentias ad principia reducere gene-
ra conatus eſt, morbos diſtinguens acutos
hronicos.

Hac diviſione, ex ſymptomatum diverſi-
depromta, ſingularum morbi eiusdem ſpe-
ım deſcriptiones innituntur. Nam quo
entius ſymptomata perquirebantur ſenſi-
eo plures ſingulorum morborum differen-
repertae. Hiſce differentiis pro tempo-

Aſclepiadis Bithyni fragmenta digeſſit et curavit
Ch. G. Gumpert. Vimar. 1794. 8.

ris ratione ordinatis, progreſſa morborum
viſio in intermittentes, continentes, remi
tes. Quanti hanc diviſionem exiſtimav
veteres medici, probant Hippocrates, C
Galenus. Haud tamen omnino negandum
veteres ſecundum cauſſas diſtinxiſſe mo
cuius diviſionis ſpecimina plura in Hipp
tis epidemiis et aphorismis reperiunda. Mo
rum diviſionem, ex ipſius morbi natura f
tam, tum demum conſtituere poterant artis
ſtrae ſacerdotes, quum de prima aegritud
origine primisque elementis cogitare coe
rant. Galenus primus hanc denſiſſimam c
ginem diſſipare conabatur.

Sequenti tempore, ubi deciderant flo
quos Graecorum ingenium emiſerat, Arab
et Arabiſtarum vana ſubtilitas lucem acc
dere tentabat fruſtra; neque prius firmiori p
progrediebatur noſologia, quam quum phy
logia et pathologia rectius perſpecta et ſta
lita eſſet.

Inter omnes, quibus obnoxium eſt im
cille genus humanum, morbos nullus utiq
et familiarior et impetuoſior et magis du
eventus exiſtit, quam febrium cohors. Feb
enim eſt, quae nec ſexui, nec aetati, nec te
peramento aut loco parcit; adeo certe, ut
vel leviter ineamus calculum, ex patienti
numero dimidia facile pars huius cenſus af
ctibus laborans medico ſeſe offerat. Qu
quum ita ſint, quid mirum, quod antiqui
mis inde a temporibus medicorum turba pr
ſertim febribus dilucidandis et certum
ordinem redigendis ſummopere ſtudeba
Quod ſtudium, laudandum ſane, noſtraeq

perutile, non eodem, quo digna vi-
r auctorum diligentia, ſucceſſu ornatum
etſi veritatem plus minus attiguerint aſſi-
ſcrutatores. Quorum omnium ſingulas di-
nes ſectari, non noſtri eſt, ſed hominis,
omnigena eruditione paratiſſimi et otio
ceteris abundantis. Quorundam tantum
niorum, quorum opera licuit adire, divi-
es lectoribus proferre, atque noſtram qua-
unque de optima febrium claſſificatione
ntiam addere propoſitum nobis eſt.

---

§. 1.

Communior et generalior febrium diviſio,
sque veterum probata, vel a periculo, vel
eritate, vel a typo, vel ab eorum numero,
eodem in loco eodemque tempore labo-
, vel ab origine ducta eſt. Hinc diſtin-
febres acutae et chronicae (lentae), ma-
e et benignae, continuae et intermitten-
epidemicae et endemicae cett. Eiusmodi
n diviſio, reliquis ſane morbis etiam con-
ens, nequaquam ad febres ſive diſcernendas
ordinandas videtur accommodata.

Neque illorum mos probandus, qui fe-
n genera ex peculiari aliquo ſymptomate
ituerunt, etſi medicorum plurimi ab Hip-
ate ad noſtra usque tempora febres diſpe-
ſolebant hac ratione. Pari vitio laborat
am diviſio ſecundum cauſſas evidentes,
diviſionis inter veteres inprimis Avi-

cenna, inter recentiores Foreſtus defen exſtiterunt [1]).

Non deerant quoque, qui febrium rentias ab ipſarum natura interna deduce Sed quum pro ſyſtematum theoretic varietate febrium natura, modo ſic, aliter definita, incertis omnino et dubi niteretur fundamentis, multis et hae diviſi erroribus occaſionem ſuppeditabant. Ni minus tamen haec dividendi ratio optima bis videtur et prae ceteris eligenda. C ſententiae noſtrae argumentum dabimus i novam et principiis modo nominatis inpr fultam febrium diviſionem oblaturi.

§. 2.

Ut ab antiquiſſimis exordiamur medic proceribus, pauca quidem omnino apud Hip cratem invenimus, quae ad febrium ordin onem conſequentem reſpiciant. Sed mu ubique et optimas de febribus obſervatio hauſtas ex ipſa natura, operibus ſuis inſe hic medicinae pater. Novit quidem febri in continuas et intermittentes diſtinction verum priores tantum pro intenſionis et gnitudinis ratione, aut pro ſymptomatum va tate, aut pro malignitate atque origine diſ nens, easdem certum in ordinem redigere operae pretium non duxit.

1) Teſte Burſerio in Inſtitutt. medic. pract. T. VII. p
2) Hippocratis opera omnia ed. Anutius Faeſius. F cof. 1595. fol. — curav. G. J. Pierer. Altenb. 1 III. 8. — ed. C. G. Kühn. Lipſiae 1822 ſqq. 8.

§. 3.

Vixere multi poſt Hippocratem, quorum
erunt nomina ſimul et ſyſtemata. Inter
quorum adhuc ſuperſunt opera, memo-
is Celſus, qui febres in intermittentes di-
t et in continentes, ſummum dividendi prin-
m a decurſus temporalis ratione depro-
; continuas vero pro ſymptomatum atque
us diverſitate iterum dividens in febres
tes, periculoſas cett. [1]). Maximus, cuius
bus temporum invidia pepercit, hippocra-
m reliquiarum commentator, Claudius
ius, febrium ſecundum ipſarum eſſentiam
onem conſtituere conatus eſt. Quae ut
is intelligatur, theoria Galeni circa corpo-
humani febricam brevibus adumbranda.
mundo Empedocles, ſic in corpore hu-
quatuor elementa (humores cardinales)
t Galenus, congruentia cum illis naturae
erſae: ſanguinem ſcilicet, pituitam, bilem
m et bilem nigram. Corpori, hisce ex
oribus conformato, vitalitatem impertit
vitam Πνεῦμα ſive calor innatus. Febris
n innati caloris declinatio ad ſtatum, qui
er naturam eſt, pulſibus quoque vehemen-
ous atque crebrioribus redditis [2]). Idem
or noſter esſentiales febrium differentias a
cto, quod vocant, caloris morbidi, deduxit
verbis: „differentiae vero caloris et ex eo,

A. Corn. Celſi de medicina libri VIII. Baſil. 1748.
L. III. c. 3. c. 7. cett.

Claudii Galeni opera. Venet. ap. Aldum 1525. fol.
edid. C. G. Kühn. Lipſiae 1821. ſqq. XV. 8.

quod maioris minorisque rationem ad
ſumuntur, et ab ipſa materia, in qua ca
praeter naturam exiſtit, et ab ipſo moven
do" [1]) et porro: „Quae vero differe
materia ſumuntur, in qua calor ille
naturam conſiſtit, maxime propriae calori
ter naturam differentiae ſunt, ſive corpus
cordis prehenderit, ſive humores condi
ipſius ventriculis." Quare Galenus ipſe et
quot eius veſtigiis inſtiterunt, univerſam
um multitudinem diviſerunt in epheme
hecticas et humorales; priores a ſpiri
calefactis a ſanguine, alteras a ſolidis par
praeter naturam incaleſcentibus, poſtrema
humoribus putreſcentibus derivantes: ideo
etiam putridas generatim nominarunt.
a ſanguine putreſcente ſynocham ſ. ſynoch
a bile tertianam intermittentem, contin
et febrem mordacem (cauſum); a pituita
et acida epialam; ab inſipida quotidian
continuam et intermittentem; a melanch
quartanam et tetartophyam; a bile et pit
ſimul mixtis ſemitertianam oriri aſſeruerunt
Laudandus ſane Galenus non parva laude, qu
primus pro cauſſae internae varietate feb
diſpeſcuit, etſi theoria, qua fulſit hanc ſu
diviſionem, infirma atque ſpernenda omni
videtur.

§. 4.

Imperium interea romanum, in duas pa
tes direptum atque ab hoſtibus et extern

---

1) Galen. de differentt. febrium. L. 1. c. 1.
2. Id. l. l. c. 5.

ıternis impugnatum, omnis eruditionis et
ofophiae celeberrima fedes antea, literas
eodem, quo hucusque gavifae erant, iu-
valuit amplius auxilio. Sed Arabes, in-
ıita gens, quamvis nova religione exaltati
ıuique belligeratores, fcientiam exfulem
·tis bracchiis excipientes, eam colebant
longum tempus ardore tanto, ut circa
ulum p. Chr. nonum fcholae Fezzana et
occana academiis fimiles florerent. Nec
medica negligebatur, verum, pro mente
ium, ex oriente originem ducentium, fom-
inquinata aftrologicis, daemoniacis et al-
nicis, multum abfuit, ut altius eveheretur.

Medicorum arabum fummi, Rhazes et
enna, fuam forfan febrium divifionem fta-
unt. Sed ipforum opera perfcrutandi co-
nobis non data.

§. 5.

Quod ad medium aevum, omnis fcientia
ica, omnes imo literae penes monachos
t. Denfiffima populos obvolvit caligo
a per faecula.

Sed eodem, quo Lutherus eripuit fulmi-
papae, tempore, et noftrae fcientiae nova
iorque lucefcere coepit aurora. Theophra-
Paracelfus ille fuit vir, qui victrici manu
riam galenicam, hucusque dominantem,
travit, omnique medicinae novam reddidit
em.

Paracelfi veftigia fecutus, fed maior eo,
elapfum faeculum Ioannes Baptifta Hel-

montius excelluit, qui Galenum et Gale eadem mente oppugnare conabatur. Cu racelſo conſentiens Archeum ſtatuit, i. e ritum ſui conſcium, cuius ſedem in ſto poſuit. Febrium haec Helmontii doc „Quoties non vitale in agrum vitalem e ſertum, indignatur Archeus et excandeſc iſtud peregrinum e ſui anatomia excludat. bris vero non eſt ſolus niſus expulſivus motus alterativus, ſed eſt pars materiali dignatione defoedati Archei. Defoedatur pe pars Archei per iram ſuſcipitque ico ſive ideam indignationis, et quidquid de cheo defoedatum eſt, peregrina iſta idea, debet per acceſſum exterminari“ [1]). Qu libet febrium diviſionem hisce refutat ver „Probo medico magni non eſt momenti, verſitates febrium curioſe indagaſſe, quum praecaviſſe ſit datum, neque dici poſſit re dio: vade tu ad iſtum locum. Totumque dentis ſtudium ſit inveniſſe remedia, a quae omnes febres eiusdem ſint pretii et p deris.“ Haec Helmontii febrium doctrina tiores nos facit, ipſum nil niſi cauſſam in nam reſpexiſſe.

§. 6.

Poſt hos, quos nominavimus, viro doctorum et in arte medendi verſatorum ſe inde a fine ſaeculi XVII empirices et ecle

1) Helmontii febrium doctrina inaudita. Colon. Agri 1644. 8. p. 101. ſqq.

ationalis via progrediebantur; inter quos ent Thomas Sydenhamus, Richardus Mor- ; et Ioannes Huxhamus. Prior, Syden- ıs, cuius opera optimas continent de febri- obſervationes practicas, ad typum praeci- reſpexit et ad decurſum, febres diſtin- s inprimis epidemicas et ſporadicas ſ. in- rrentes (vernales, auctumnales cett.). Ali- Huxhamus dividendi rationem amplexus qui pro cauſſis evidentibus febrium ſpe- compoſuit. Ante omnes vero Mortonus bus in ordinem redigendis incubuit. Fe- hic inſignis et ingenio et eruditione vir em eſſe exiſtimavit praeternaturalem, in ine accenſum a ſpiritu animali, miaſmate am deleterio contaminato et ex accidente am irritato atque inde inſolito more prae- aturam ſuam expanſo [1]). Inde haec ip- effluit diviſio. I. Febris hectica ſ. ha- alis, a miti, verum permanente ſpiritu- xpanſione praeternaturali orta. II. Fe- acuta. 1. Veneni expers, ab exercitio o, vel aliquo alio eiusmodi accidente ex- , ſine miaſmate intus nato orta (diaria lex, ephemera). 2. Febris a veneno orta. bris intermittens. b. febr. continua. α. febr. inens. aa. continens ſimplex. bb. continens a. β. febr. inflammatoria. aa. febr. inflamm. erſalis (febr. morbill. ſcarlatin. variol. ery- . herpet. rheumat.). bb. febr. inflamm. par- aris (febr. ſoporoſ. phrenit. colic. puerpe- hepat. cett.). γ. febris colliquativa. δ. ſyno-

---

[1]) R. Mortoni Pyretologia. Amſtelod. 1696. 4. p. 20.31.

chus. aa. ſimpliciter maligna. bb. febr. pe-
tialis. cc. peſtis. ε. febris verminoſa.

§. 7.

Hosce praeſtantes viros, Sydenhamu
primis ſecutus eſt Hermannus Boerhaavius,
in ſola pulſus velocitate febrium ideam p
ſecundum decurſum eas diviſit. En ipſius
febrium. I. Continuae continentes. 1. ephe
ſ. diaria. 2. continua ſ. ſynochus non p
3. continua putrida (ſynochus putris). II.
tinuae remittentes. III. Intermittentes ¹).

Aliam propoſuit Boerhaavii coaetar
Erneſtus Stahlius de febribus ſententiam.
brem hic vir doctus definivit niſum ſaluta
principii vitalis (an idem hoc, quam Heln
tii Archeus?), quo materia peccans, aut ian
iſtens aut conformanda adhuc e corpore
terminaretur ope ſecretionum et excretion
Itaque non alia febrium diſtinctio, quam
huiusce materiae peccantis diverſa indole.

Iuxta Stahlium Fridericus Hoffmannus,
turae fideliſſimus interpres novam et acc
tiſſimam febrium doctrinam propoſuit. C
definitio febris digna, quae hic memoret
febris eſt ſpasmodica univerſi ſyſtematis n
voſi et vasculoſi affectio, iuncta cum omni
in corpore functionum laeſione. Varias c
rum formas febrium deſcripſit ſine ullo c
ordine vir hic inſignis.

---

1) H. Boerhaave: aphoriſmi de cognoſcendis et cu
dis hominum morbis cum commentar. G. van Swie
Lugdun. Batav. 1745 — 71. 4. V.

§. 8.

nter alias, quas ſaeculum elapſum pro-
, febrium claſſificationes, Sauvagii prae-
s adnotanda. Secundum quem febris eſt
ome frigoris ſucceſſivique caloris cum ar-
debilitate et pulſus vi adaucta ſaepe quo-
quentiam. Dividendi rationem ex decur-
nporali ſumens, tali modo febres diſtinxit
r noſter. I. Febres continuae; ubi
ia ſemel creſcit et decreſcit in decurſu
udinis. 1. ephemera ſ. diaria; ubi decur-
egritudinis intra dimidiam ſeptimanam
itur, vigor morbi ſubito accedit. a. diaria
orica. b. diar. lactea. c. diar. ſudatoria.
r. menſtrua cett. 2. ſynocha. decurſus
ſeptimanam, incrementum ſucceſſivum.
ocha plethorica. b. ſyn. ardens ſ. bilioſa.
putrida. d. ſyn. catarrhalis cett. 3. ſyno-
. decurſus intra duas ſaltem ſeptimanas,
ia maior (febris putrida, ſ. continua pu-
Boerh.). a. ſynochus ſanguinea. b. ſyn. ſu-
ia. c. ſyn. bilioſa. d. ſyn. ſoporoſa cett.
phus. decurſus ad tres ſeptimanas et ul-
pyrexia nulla aut exigua, debilitas ma-
a. typhus carcerum. b. typh. nervoſus.
h. comatoſus. d. typh. caſtrenſis. e. typh.
des (febr. flava). 5. hectica. decurſus ul-
enſem, pyrexia exigua, debilitas parva.
tica infantilis. b. hect. noſtalgica. c. hect.
noſa. d. hect. veſpertina. e. hect. chloro-
ett. II. Febres remittentes. Pyrexia
es in decurſu morbi creſcit et decreſcit,
omnino recedit; typus ſaepe confuſus.

1. amphimerina, remissio quotidianae servat; frigus in paroxysmis. a. amphi catarrhalis. b. amphim. maligna. c. hemit (singulis diebus est paroxysmus, at alteri bus paroxysmus a summo frigore incipit tertiana cum quotidiana continua simu curreret.). d. amphim. biliosa cett. 2. t ophya, remissionis typus tertianarius, fere nullum. a. tritaeophya syncopalis. l lactea. c. trit. soporosa s. carotica. 3. t tophya, remissio quartanae typum servat. plex. b. maligna. III. Febres inter tentes. 1. febris intermittens legitima. bris intermittens erratica [1]).

§. 9.

Medicorum saeculi praeterlapsi non mas certe sedes tenet C. G. Sellius. Qui fel definit morbum cum frigore, aestu et p naturali nunc frequentiori nunc tardiori gradu atque tempore stipatum; febrisque v formas sequentem in ordinem redigit. I. Fe continentes. A. Continens inflammatoria. 1. plex. 2. complicata. a. cum inflammat locali. α. phlegmone. β. erysipelas. γ. rheu tismus. b. cum catarrho. c. cum dysenteria. d. exanthematibus. B. Continens putrida. 1. plex. 2. complicata ut supra. II. Febres mittentes. A. Cum colluvie impura prima viarum. 1. febris biliosa inflammatoria. a. plex. b. complicata ut supra. 2. febris bi

---

1) Sauvages nosologia methodica. Amstelod. 1763. T. II. Cl. II.

ida. a. ſimplex. b. complicata. 3. febris cum
ivie pituitae in primis viis. a. ſimplex.
mplicata. B. Cum colluvie verminoſa in pri-
viis. 1. febris verminoſa inflammatoria.
iplex. b. complicata. 2. febris verminoſa pu-
a. ſimplex. b. complicata. C. Cum me-
ſi lactis ad viſcera abdominis. D. Ex ul-
interno. E. Ex obſtructione viſcerum.
iectica hepatica. 2. hectica meſenterica.
Atactae. A. Febris acuta nervoſa ſporadica.
irenitis. 2. febris ſoporoſa. 3. hydrophobia.
bris acuta nervoſa puerperarum. B. Fe-
acuta nervoſa ex contagio. 1. ſudor angli-
2. peſtis. 3. febris nervoſa putrida. C. Fe-
nervoſa lenta. 1. ſimplex. 2. complicata.
um exanthematibus. b. cum dyſenteria.
ntermittentes. 1. intermittens inflammatoria.
term. bilioſa. 3. interm. putrida. 4. interm.
itoſa. 5. interm. verminoſa. 6. interm.
oſa [1]).

§. 10.

Alia ratione Maximilianus Stollius, excel-
et ingenio et experientia medicinae ſacer-
diſtinxit febres. Cuius diviſio haec. 1. Fe-
inflammatoria. a. ſimplex. b. compoſita.
ebris bilioſa. 3. febris pituitoſa. 4. febris
rmittens. 5. febris continua remittens. 6. fe-
putrida. 7. febres epidemice intercurren-
a. variolae. b. morbilli. c. ſcarlatina. 8. fe-

Selle rudimenta pyretologiae methodicae. Berol.
772. 8.

bres sporadicae. a. febris lactea. b. febr peralis. 9. febris lenta hectica [1]).

Eodem fere tempore divisionem, vagii principia propius accedentem, fuit Burserius, quae nunc sequatur. I. intermittentes. 1. intermittens legitima. bris subcontinua. II. Febres continentes. mera. a. ephem. pura. b. eph. maligna. sudatoria. d. eph. gangraenosa. 2. syn simplex (imputris, synocha). 3. sy maligna. 4. synochus putris. 5. febris nervosa. 6. febris hectica. III. Febres r tentes. 1. continua quotidiana (amphim Sauvag.). a. epiala. b. febris syncopalis h rosa. c. febr. catarrhalis. d. febr. lactea. e. gastrica. 2. continua tertiana et causus (t ophya Sauvag.). 3. febres remittentes, quae r quotidianae modo tertianae typum servant. bris remittens maligna lenta. b. febr. remi soporosa senum. c. febr. hemiplegiaca. d. puerperalis. 4. continua quartana (tetarto Sauvag.). a. simplex. b. soporosa [2]).

§. 11.

Post Burserium Sam. Glb. Vogelius bres digessit 1. in intermittentes. 2. in co nuas continentes et remittentes, quibus a meravit a. febrem diariam s. ephemeram. b nochum simplicem (synocham). c. febrem

---

1) M. Stoll aphorismi de cognoscendis et curandis bribus. Vindobon. 1786. 8.

2) Burserii de Kanilfeld institutiones medicinae etic. Mediol. 1785 sqq. — Venet. 1817.

ı. d. febrem putridam. e. febrem nervo-
f. febrem rheumaticam. g. febrem hecti-
h. febrem catarrhalem. i. febrem lacte-
:. febrem puerperalem [1]).

Longe aliam Ch. Fr. Elsnerus conſtituit
ım theoriam. Qui febrium omnium ori-
ı atque fontem diariam ſtatuit ſimplicem,
ſecundum cauſſae materialis varietatem
ſedem tam variis modis mutetur, ut
omnes aliae febres oriantur, aut potius
tantum diariae gradus. Graduum febris
pro reactionis ſenſorii diverſitate quin-
uppoſuit: 1) ſtatum febrilem ſimplicem,
ɔnſorii reactio modica; 2) ſtatum inflam-
ium, ubi reactio vehementior; 3) ſtatum
lum, ubi irritabilitas atque reactio debiles;
tum nervoſum, ubi reactio mutabilis, et
tum malignum, ubi reactio plane ſup-
[2]).

§. 12.

ſolito modo J. C. Reilius, ſummi acuminis
ıam compoſuit febrium doctrinam. Febris
idetur declinatio virium vitalium organi
dam a ſtatu ſano, irritabilitate ſimul aucta,
iva aut laeſa aut incolumi. Huic verum
tioni morbi congruunt fere omnes; cuius
ɔn ignarus auctor noſter quamplurimos fe-
ı feriei adnumeravit morbos. Sed ipſius
icatio ante oculos ponenda. I. Synocha.

. G. Vogel Handbuch der praktiſchen Arzneiwiſ-
ſchaft. Stendal 1789. 8. T. 1. 2.
h. F. Elsner Beiträge zur Fieberlehre. Königsberg
9. 8.

irritabilitas aucta, vis activa in organo [illegible] tante non laeſa; typus continens, remitt[illegible] termittens. A. Febris ſyſtematis vaſorum[illegible] bris vaſorum ſanguiferorum. 2. febris v[illegible] lymphaticorum. a. inflammationes, b. [illegible] ſtiones activae, c. ſanguifluxus activi, d [illegible] tiones et excretiones, e. exanthemata. [illegible] bris ſyſtematis nervorum. 1. ſenſus ex[illegible] 2. ſenſus interni, 3. coenaeſtheſeos, 4. ſpa[illegible] convulſiones. II. Typhus. Irritabilitas [illegible] vis activa febricitantis organi laeſa; typu[illegible] tinens, remittens, intermittens. A. Typhu[illegible] ſorum ut ſupra. B. Typhus nervorum ut ſ[illegible] III. Paralyſis. Vis vitalis, irritabilitas[illegible] activa et vegetativa minutae vel omnino e[illegible] ctae; typus continens, remittens, intermit[illegible] A. Paralyſis vaſorum. 1. cordis et vaſorum [illegible] guiferorum maiorum, 2. vaſorum lympha[illegible] rum, 3. arteriarum cutanearum, a. ex inflam[illegible] tionibus (gangraena), b. congeſtiones paſſi[illegible] c. ſanguifluxus paſſivi, d. ſecretiones et ex[illegible] tiones, e. exanthemata. B. Paralyſis nervo[illegible] 1. ſenſus interni, 2. ſenſus externi, 3. coe[illegible] ſtheſeos, 4. muſculorum [1]).

§. 13.

Ultimis ſaeculi praeterlaſi decenniis n[illegible] morborum theoria ſurrexit, cui medicorum [illegible] Germania plurimi annuebant. Cuius doctr[illegible] pater Ioannes Brownius, Anglus, duo tan[illegible] genera morborum eſſe contendit, aſthenico[illegible]

1) Reil über die Erkenntniſs und Kur der Fi[illegible] Halle 1797. ſqq. V. 8. T. 1. p. 313. ſqq.

;et, a defectu incitationis oriundorum, et
icorum, quorum cauſſa et eſſentia incitatio
a. Ideo iuxta haec principia febres quoque
ſcuit, variam ipſarum indolem ab incita-
s gradu diverſo derivans.
rimis tandem huiusce ſaeculi annis Schel-
i philoſophia, quae vocatur naturae, ſcep-
eripuit iſti doctrinae, ab incitatione no-
ferenti. F. A. Marcus, victricis ſcholae
inſignis, ad corporis humani ſyſtemata re-
ns, univerſam febrium multitudinem in
que diviſit ordines, quorum 1us ſynocham,
m ſyſtematis arterioſi; 2us ſynochum, fe-
ſyſtematis venoſi; 3us typhum, ubi ſy-
nervoſum ſimul affectum; 4us intermit-
m et 5us denique febrem lentam continet[1]).

§. 14.

imus in Gallia theoriae morborum meliori
it operam Philippus Pinelius, qui pro in-
febrium cauſſa atque ſede primaria in or-
ı eas redegit. Haec ipſius diviſio: I. Fe-
angiotenica (febris inflammatoria, ſy-
.), quae nidulatur in membranis vaſorum.
bris meningo-gaſtrica (febris gaſtrica
ioſa), cuius ſedes in membranis ventriculi
odeni. 1. continens. 2. remittens. 3. in-
ttens tertiana. III. Febris adenome-
ea (febris pituitoſa), ex irritatione mem-
rum mucoſarum, praecipue in inteſtinis
inalibus oriunda. 1. continua. 2. inter-

---

[1]) arcus Entwurf einer ſpeziellen Therapie. Nürn-
;. 1807. 8. 1. Thl.

mittens quotidiana. 3. intermittens qu
4. remittens. IV. Febris adynami
bris putrida), ex ſumma fibrae muſcularis
orta. 1. continens. 2. remittens. V. F
atacta (febris nervoſa, imprimis mal
1. ſporadica. 2. contagioſa. 3. nervoſa l
typhus mitior. 4. remittens et intermitten
niciosa. VI. Febris adenonervoſa,
nervi ſimul et glandulae principio conta
mortifero afficiuntur, ſeu peſtis orientalis

Pari vitio, quo Reilii febrium doctri
Ackermanni ſyſtema iamiam nominandum
borare nobis videtur et Pineliana febrium
ſio. Omnibus id imprimis obiiciendum,
febrem, univerſalem profecto morbum, par
larem unius organi aegritudinem credant.

§. 15.

Febrium diſpoſitio, quam Ackerma
propoſuit, ut melius perſpiciatur, ipſius de
atqne de febrium natura ſententiam prof
nobis liceat.

Vita ex duobus conſtructa eſt hemiſphae
automatico et animali, quorum centrum c
mune cor. Hemiſphaerio automatico adnu
randum ſyſtema ſplanchnicum (organa dige
nis et aſſimilationis), ſyſtema pneumaticum (
abſorbentia, cor dextrum, pulmones) et ſyſt
cardiacum (cor ſiniſtrum, ſyſtema aorticum

---

1) Noſologie philoſophique, ou la methode de l'ana
appliquée à la médicine par Ph. Pinel. Paris. An
8. T. II.

capillaria). Hemifphaerium animale conti-
yftema fenforium, fyftema motorium et fy-
ı intellectuale. Febris eft morbus ex ni-
vis expanfivae copia in organo quodam he-
haerii automatici, ultra huius organi limi-
rogreffa. Hisce praemiffis, ipfa febrium
io fequatur. I. Febres fimplices.
ebres fplanchnicae, quae in organis dige-
i infervientibus et omnibus inftrumentis
aicis, quae abdominalibus nervorum ex
lio coeliaco plexubus invicem uniuntur,
n nancifcuntur. 1. febris fplanchnica ephe-
. 2. febris biliofa fimplex et febres inter-
entes. B. Febres pneumaticae; nidulantur
ganis, quorum officium eft, luminis prin-
m in corpus humanum introducere. 1. fe-
catarrhales. 2. febres rheumaticae. 3. fe-
exanthematicae. C. Febres cardiacae (in-
natoriae). 1. febris cardiaca primaria fim-
2. febris card. primar. cum affectu locali
ıdario. 3. febris card. fecundar. cum affectu
ar. II. Febres complicatae (fynochi).
br. fplanchnico-pneumatica (febr. pituitofa).
br. cardiaco-fplanchnica (inflammatoria bi-
febr. ardens). 3. febr. cardiaco-pneuma-
(febr. rheumatica). III. Typhus, ubi fe-
ex hemifphaerio automatico egreffa, ani-
afficit. A. Typhus fimplex. B. Ty-
complicatus. 1. typhus fplanchnico-car-
ıs (peftis occidentalis, febris putrida icte-
). 2. typhus fplanchnico-pneumatico-car-
ıs (peftis orientalis) [1]). Sic Ackermannus.

---

[1]) Ackermann de cognofcendis, conftruendis et curan-
febribus epitome. Heidelb. 1809. 8.

§. 16.

Nuperrime Gallia medica, cuius ſcep hucusque tenuerat Pinelii theoria, aliam e xime inſolitam oriri vidit e ſuo gremio, dimicans cum Pineliana, hanc mox forſa ctura eſt.

Brouſſaeus nempe, cui gaſtroenteritis thologiae videtur baſis, febres exiſtere eſſe les plane negat, omnes potius morbos, i que febres etiam ex inflammatione inteſti rum deducens [2]). Sed taedet amplius ex nare ſyſtema ineptum aeque ac ridiculum, qua vis plenis promulgatum buccis, cuius et r miniſſe ſat eſt.

§. 17.

Praeſtantior illis, quas ante memoravim celeberrimi Petri Frankii febrium conſtruc haec: I. Febris periodica intermittens gitima. 1. febris period. intermitt. legit. ne voſa. a. febr. intermitt. nervoſa ſimplex. b. f bris intermitt. nerv. pernicioſa. c. febr. inter nerv. larvata. 2. febr. period. interm. legitim gaſtrica. a. febr. interm. gaſtrica ſimplex. b. fe bris interm. gaſtrica complicata. 3. febr. perio interm. legitima ſubinflammatoria. a. ſimple b. complicata. II. Febris continua. 1. fe bris continua nervoſa. a. febr. nervoſa acut ſimplex. b. febr. nervoſa lenta ſimplex. c. feb nervoſa acuta vel lenta complicata. 2. febr. con

---

2) cf. Casper Charakteriſtik der franzöſiſchen Medizi Lpz. 1822. 8.

gaſtrica. a. febr. gaſtrica ſimplex. b. febr. ca complicata. 3. febr. continua inflamma- a. febr. inflammatoria ſimplex. b. febr. nmatoria complicata [1]). Deſiderantur ve- in hac Frankii diviſione febres putrida et mittentes erraticae.

riori ſimilem febrium diviſionem Ign. Rud. oſſio debemus. I. Febris continua.)r. continua inflammatoria. a. febr. inflam- ria ſimplex. b. febr. catarrhalis. c. febr. natica. 2. febr. gaſtrica. a. febr. ſaburralis.)r. bilioſa. c. febr. pituitoſa. d. febr. ver- ſa. 3. febr. nervoſa. a. febr. nervoſa acuta. m erethismo ſ. verſatilis. β. cum ſtupore.)r. nervoſa lenta. c. febr. nervoſa maligna. br. putrida. II. Febris intermit- [2]).

§. 18.

liae ſunt A. G. Richteri et C. W. Hufelandii ones. Quorum prior ſic diſtinxit: I. Fe- inflammatoria (ſynochus imputris, :ha; febr. ſthenica). II. Febris nervoſa aſthenica). 1. febr. nerv. acuta. a. febr. verſatilis (typhus cum erethismo). b. fe- nerv. ſtupida (typhus cum torpore). 2. febr. lenta. III. Febris putrida (typhus, maligna, febr. noſocom. naval. carcer. bell. IV. Febris gaſtrica. 1. febr. inteſti-

[1]. Frank: de curandis hominum morbis epitome. nnheim 1792. ſqq. VI. 8.
Biſchoff: Grundſätze der praktiſchen Heilkunde. ag 1823. 1. Bd. 8.

nalis. 2. febr. hepatica ſeu bilioſa. 3. atrabilaria. 4. febris gaſtrico-venoſa. termittens [1]).

Praeſtantior hac eſt celeberrimi Huf febrium conſtructio, et digna praeprimi hic addatur. I. Febris ſimplex ſ. n generis. 1. pura. 2. complicata. a. fe ſtrica. b. febr. exanthematica. c. febr. matica. d. febr. catarrhalis. II. Febris nica (ſynocha, febr. inflammatoria). 1. 2. complicata. a. cum erethismo nerv b. cum affectione locali. α. cum inflamma β. febr. ſthenica gaſtrica. γ. febr. ſthenic anthematica. δ. febr. ſthenica rheumatica. bris ſthenica catarrhalis cett. III. Fe aſthenica ſ. typhus. 1. typhus mitior. 2 phus vehemens. a. cum erethismo. b. cum pore. 3. typhus paralyticus. V. Inter tens [2]).

§. 19.

Recentiſſima, quam novimus, febrium ſio, Ch. F. Harleſii, ſumma arte conſtructa detur. Haecce eſt: I. Synocha (pyrexia thiſtica neurico-ſanguinea). A. Synocha plex. 1. ſynocha ſimplex ephemera. 2. neuroſthenica. 3. ſyn. gravior angioſther B. Synocha intermittens ſeu periodica ſimp 1. febr. intermittens legitima. 2. febr. inte

1) Richters ſpecielle Therapie. Berl. 1813. ſqq VI
2) Hufeland Syſtem der praktiſchen Heilkunde. u. Lpz. 1802. II Bd. 1. Abth.

ypo multiplicato. 3. febr. intermitt. cum
compositis. 4. febr. intermitt. erratica. s.
. 5. febr. interm. larvata, topica. C. Syn-
inflammatoria. D. Synocha neurophlo-
.. E. Synocha subinflammatoria, systemati
et mucoso eminentius propria (febris ca-
lis). F. Synocha subinflammatoria, syste-
fibroso eminentius propria (febr. rheuma-
G. Synocha gastrico-intestinalis et biliosa.
iocha biliosa hepatico-gastrica polycholica.
iocha gastrica et duodenalis. 3. synocha
terica. 4. cholera. II. Synochus (py-
adynamophlebica, haematoseptica). A. Syn-
mitior. 1. synochus biliosus (febr. biliosa
la). 2. synochus hepaticus subcontinuus.
phimerina Sauvag. b. tritaeophya Sauvag.
isus Hippocratis. 4. synochus mucosus (fe-
ituitosa). B. Synochus gravior, typhodes,
nus, utplurimum contagiosus (febr. putrida
na, putrida nervosa cett.). 1. dysenteria
la. 2. cholera putrida contagiosa. 3. febris
hialis putrida. a. b. c. febr. petechialis ca-
is, navalis, nosocomialis. d. sudor angli-
4. angina gangraenosa. 5. anthrax et car-
ulus gangraenosus. 6. synochus puerpera-
7. sphacelus nosocomialis. 8. pestis orien-
9. synochus icterodes pestilentialis (febris
). III. Typhus (febr. cerebralis et ner-
asthenica). A. Typhus mitior, erethisti-
1. febris lenta nervosa. 2. febr. catarrha-
ervosa. 3. febr. periodica perniciosa. 4. fe-
mucosa typhodes. B. Typhus gravior,
dus, malignus. 1. febris nervosa stupida,
mque sporadica. 2. typhus contagiosus.

3. typhus intermittens. 4. febris mal- ludosa [1]).

Arrideret sane haec divisio, si paullo cior esset, neque febris simplex (febr. generis Hufeland.) in ea desideraretur.

§. 20.

Sed dimissis huiusmodi febrium divisi- et differentiis, praeteritisque aliis, quae, probatissimis scriptoribus proferantur, non pluris, quam superiores, aestimandae nob- dentur, ad illam transire liceat divisionem ximе nobis probatam, quam dedit in prael- nibus suis illustrissimus Berndtius.

Praemittamus quaedam, lucem huic no- divisioni clariorem afferentia.

§. 21.

Morbi symptomata, ut morbus ipse persp- tur et cognoscatur, efficiunt. Pro varia ho- symptomatum coniunctione, medici dissimil- morbos distinxerunt, cognatos et similares co- posuerunt in ordinem. Tali ordine continen- morbi, quos febres vocamus; quorum gene- lior distinctio pro ratione temporali decursus continuas et intermittentes, acutas et chronic- Sicuti morborum singula symptomata congr- entem ipsis alienationem processus vitalis in- cant, sic et febrium symptomata reducenda su- ad caussam febris internam. Ideo febrium esse- tia et intima natura est indaganda. Febrium sy-

1) Ch. F. Harless: Handbuch der ärztlichen Klini- Lpz. 1817 sqq. III. Voll. 8. Bd. 2. Abth. 1. p. 137

ta verum tot tantasque prae ſe ferunt di-
tes, ut ex una eademque cauſſa interna im-
ili deduci ſaepe nequeant. Statuendae igi-
riae modificationes huiusce cauſſae inter-
um illis conſentientes alienationis modis,
procesſus vitalis, et pro quantitate et pro
te ſua, eſt obnoxius. Ex hac cauſſae fe-
internae modificatione ipſarum diviſio ſe-
m eſſentiam oritur.
l ut hominis cuiuscunque diſpoſitio atque
ationes externae proceſſus vitalis indolem
uunt et mutant, ſic et febrium cauſſa in-
modificatur a cauſſis occaſionalibus et ab
ntis diſpoſitione morboſa.

§. 22.

ecce, quam modo delineavimus, via in-
in conſtructione febrium.
.. Quod ſi febrium in genere claſſem re-
pro decurſu temporali inprimis diſtin-
ae ſunt

1. Febres continuae.
2. Febres intermittentes.

. quum natura in conformandis morbis cer-
ſpuat terminos, inter utrumque hunc fe-
ordinem morbi reperiuntur, nec ad unum
l alterum pertinentes, febres ſcilicet ſub-
uae. Diligentius diſtinguentes temporis,
ecurrunt febres, rationem, continuas ite-
iſſectas invenimus in
acutas atque lentas ſeu chronicas.
iviſio generaliſſima ſane, cui ſubiungendae
aliae differentiae.
Maioris adhuc aut ſaltem eiusdem mo-

menti febrium diſtinctio videtur, ex red
cauſſam internam ſymptomatibus oriunda
eandem omnibus eſſe febribus naturam, i
moratum. Idcirco ex ſymptomatum m
gamus haec, ſine quibus febris exiſtere p
quit, quae reducentes ad cauſſam interna
bris ſimplicis ſ. purae notionem nobis co
mus. Haecce vero natura, ultra ſimplici
mites progrediens, et modificari et com
vario modo poteſt; pro morbi decurſu, pr
ſis cett., unde diſtinguendi ſingulas febriu
cies effluunt principia. Haud minima tam
rum ſtatuum morboſorum pars nil niſi mo
cundarii; quam ſententiam diligentior forſa
quiſitio pathologica ſtabilitura eſt in poſteru

Hisce praemiſſis, ſequatur ipſa diviſio.

§. 23.

I. *Febris continua.*

A. Febris continua acuta, quae diſti
tur pro ſua natura et indole in eſſentialem,
dificatam, complicatam.

1. Febris eſſentialis.

a. Febris eſſentialis pura ſ. ſimplex ſ. irri
ria ſ. neutrius generis, omnium aliarum
brium fons et principium, oriunda e
guinis et ſyſtematis vaſorum vitalitate
dice adaucta. Febris mitiſſima, per
gum tempus raro protracta, ipſaque natu
vi medicatrice ſaepiſſime ſanabilis.

b. Febris inflammatoria ſ. ſynocha ſ. febr. ſi h
ca, ubi haec, quam febris naturam credim
ſanguinis aucta vitalitas irritationis modi

nibus excedit, modo ſyſtema vaſorum gra-
ius aſſiciens, modo nervorum. Inde di-
inguendae:

α. Synocha ſimplex.

β. Synocha neuroſthenica.

Febris aſthenica ſ. ſynochus. Cauſſa fe-
ris interna vis vitalis debilitate alienatur,
ne ullo tamen affecti ſyſtematis nervorum
ymptomate.

Febris nervoſa. Coniunctam habet cum
auſſa febris interna nervorum laeſam vi-
alitatem, Pro ſymptomatum varietate di-
inguuntur:

α. Febris nervoſa ſimplex, inſignis prohibita tantum vi activa, adaucta ſimul receptivitate, et deliriis conſpicua.

β. Febris nervoſa cum erethismo cerebri; cum aucta ipſius ſyſtematis cerebralis irritatione, unde deliria furioſa cett. Febris haec encephalitidi phreniticae ſimillima, idemque forſan morbus ac encephalitis nervoſa aliorum.

γ. Febris nervoſa verſatilis, modo nervorum erethismi prae ſe ferens ſymptomata, modo ſtatus torpidi.

δ. Febris nervoſa torpida. Procumbunt ſimul ſenſorii et organismi functiones et receptivitas.

Febris putrida. Coniuncta cum cauſſa fe-
oris interna ſanguinis et humorum alienata
nixtura.

ae febrium eſſentiales differentiae, ſecun-
quas in univerſum omnes ordinandae ſunt
ım ſpecies. Sed non minima febrium pars

praeter hanc, quam delineavimus, indolis
rentiam, mutationibus eſt obnoxia, tum
poſitione naturali corporis affecti penden
tum a cauſſarum occaſionalium diverſitate.
gulaeque ſunt febrium formae, in quibu
differentiae acceſſoriae tanti videntur mon
ut ſuum jure obtineant in ſyſtemate locum.
que diſtinguenda:

2. Febris modificata.

a. Modificationes, ex ipſa aegrotantis na
oriundae. Febres modificatae ſenſu
ctiori.

α. Febris puerperalis.

β. Febris lactea.

γ. Febris nervoſa potatorum (deliri
tremens).

δ. Febris ſoporoſa ſenum.

b. Modificationes, a cauſſarum varia ind
pendentes. Febres ſpecificae. Oriun
plerumque a contagio, aut fixo, aut v
tili, et modo febris irritatoriae purae na
ram, modo febrium eſſentialium aliaru
imo et complicatarum varias prae ſe fer
formas iuxta characterem ſpecificum. H
pertinent:

α. Peſtis orientalis.

β. Typhus (febris carcerum, noſocom
lis, bellica, navalis cett.)

γ. Febris flava (peſtis occidentalis).

δ. Exanthemata acuta contagioſa.

3. Febres cum aliis morbis iunctae.
Febres complicatae.

a. cum inflammationibus.

cum affectionibus rheumaticis et arthritis.

cum affectionibus catarrhalibus.

cum dyſenteria.

cum ſtatu gaſtrico.

α. febris bilioſa.

β. febris ſaburralis.

γ. febris pituitoſa.

δ. febris verminoſa.

ebris continua lenta; iisdem, quibus bris acuta, modificationibus et complicatiobus obnoxia, ſed tardiori decurrens gradu ſymptomatum praecipiti mutabilitate prae teris conſpicua, intercurrentibus non raro miſſionibus.

II. *Febris intermittens.*

ieraliſſima et intermittentium febrium di- typo ſumenda. Ideo diſtinguuntur inentes quotidianae, tertianae, quartanae vel legitimae, vel erraticae. Quod ſi ve- ipſius febris naturam reſpicis, eodem odo, quo continuae febres, et intermitliſtinguendae videntur.

Febris intermittens pura ſ. ſimplex.

Febris intermittens inflammatoria.

Febris intermittens aſthenica.

Febris intermittens nervoſa.

Febris intermittens putrida.

Febris intermittens complicata, praeſertim m ſtatu gaſtrico cett.

§. 24.

denda pauca denique circa ſynochi, ſyno-

chae et typhi nomina, quae scilicet confus maximam et antea afferebant et nunc quoq. ferunt interdum.

Nec synochi, nec synochae significatione dicinae pater Hippocrates usus est unquam bres tantum distinguens in συνεχεις (cont et in διαλειποντας (intermittentes). Pri circa Galeni tempora nomen synochi adhib a medicis pro febri continente, quod ipse nus affirmat hisce verbis: „in quibus feb una accessio, ab initio ad finem perpetuo nens, in multas dies extenditur, eas febres chos appellant" [1]).

Primus, ni fallimur, Forestus synocha gnificatione utebatur, febrem putridam ma lino nomine synochum nuncupans, febrem ubi non putrescit sanguis, sed tantum sua pia morbum excitat, feminino genere ocham [2]).

Cullenius, se certam synochi notionem habuisse, libere fatetur. Qui nempe febrem flammatoriam synocham, febrem nervosam phum vocans, omnes alias febres, quae nec flammatoriae nec nervosae ex omni parte synochi nomine comprehendit.

Major adhuc evasit confusio circa saec praeterlapsi initium; quum medicorum pleriq Boerhaavio duce, synochae nomen plane reli quentes, synochum modo febrem nervosam, in et putridam (synochum putrem), modo febr inflammatoriam (synochum imputrem) appel

---

1) Galen. method. medend. l. 5. c. 2.

2) Foresti Observationes et curationes medicina Francof. 1502. p. 10.

Alius, nec tamen rectior utriusque nomipud Sauvagium usus. Qui scilicet auctor, lecursu tantum temporali distinguens, synonuncupavit febrem, intra septimanam dentem, incremento successivo insignem; syım vero febrem, intra duas saltem septimaecurrentem, pyrexia maiore excellentem. ıtioribus synocha febris est inflammatoria, ica; synochus febris asthenica pura, sine systematis nervorum affecti symptomate. ı nuncupationem et nos secuti sumus.

Pari confusione typhi laborat significatio. mentionem Hippocrates iamiam fecit [1]), orbi, quinque speciebus comprehensi, iun- cum calore acuto, torminibus, diarrhoea a foetida et stupore. Haec prima febris tyos notio posthaec varie immutata et in er- est declinata. Sic tempore sequenti haec ım species facta est genus summum, febres ıicas puras, nervosas et putridas in univer- omnes complectens. Cuius significationis sores praesertim exstiterunt Reilius et Hufeıs. Alii verum, et summo quidem, uti nus, iure, typhum febrem illam specificam ınmodo nominant.

Iipp. de internis affectibus. §. 42.

Vitae curriculum.

Ego, Carolus Fridericus Kloht, Mindae ad Visurg anno CIƆIƆCCCII natus et evangelicae confessioni addi sum. Pater, viarum et aedium publicarum in du Mindensi praefectus, anno huius saeculi XII diem supremum. Primum in gymnasio, quod Mindae flo literis incubui; dein lyceo Lingensi per tria semes frequentato, Herfordiam adii. Ibi, gymnasii regii a mnis adscriptus, assidua manu exemplaria Graeca Romana versabam per sex annos. Anno CIƆIƆCCCCX relicta schola, testimonio primi ordinis praeditus, mam Musarum sedem Halensem petii. Ubi, Rect Magnifico Ill. Grubero, in civium academicorum nu rum receptus, ICtorum acroasibus, nec non Beat. Maa de logice, Celeb. Hoffbaueri de psychologia, et Cel Meckelii de medicina forensi praelectionibus interf Anno elapso Berolinum me contuli, ibique, Recto Magnifico Ill. Wilkenio, receptus, iurisprudentiae nava operam per duo semestria. Denique universitatem ha Gryphicam aggressus anno CIƆIƆCCCXXIII, Rectore M gnifico Ill. Fischero, ius invita plane Minerva per se mestre tractavi; dein vero medicinae incumbens, his praelectionibus assidue interfui. Ill. Overkampius ps chologiam, Ill. Weigelius chemiam medicis aliisque d stinatam, mineralogiam et pharmacologiam, Ill. Rose thalius osteologiam, anatomiam, physiologiam et arte cadavera rite dissecandi, Exper. Barkovius anatomia

icam et artem fascias rite alligandi, Ill. Spren-
chirurgiam generalem et ſpecialem, oſſium mor-
ophthalmiatricen, nec non akiurgiam, Cel. War-
us pathologiam generalem, Ill. Berndtius patho-
et therapiam generalem atque ſpecialem, nec
tem obſtetriciam me docuerunt. Scholas clinicas,
edicas, quam chirurgicas et obſtetricias per duos
Ill. Ill. Berndtio et Sprengelio ducibus, fre-
ri.

entamine et examine rigoroſo peractis et defenſa
tione, ſpero fore, ut ſummi in me conferantur
nae et chirurgiae honores.